

ՆԿԱՐՆԵՐԻ Ի Ի ՑԱՆԿ

1. Քարտեղ Գեղամա լեռների ժայռապատկերների տեղադրման
2. Պրոֆ. Հ. Մարտիրոսյանը Մեծ Պայտասարի ժայռանկարների մոտ
3. Մ. թ. ա. III հազ. ժայռանկար՝ կերտված կետ-հարվածային եղանակով
4. Մ.թ.ա. II հազ. ժայռանկար՝ կերտված հետ-հարվածային եղանակով
5. Մ. թ. ա. I հազ. օայռապատկեր՝ կերտված կետ-հարվածային եղանակով
- 6—7. Մ.թ.ա. I հազ. կետ-հարվածային եղանակով կերտված պատկերի լուսանկարը և պատճենը
8. Ժայռանկարի գծաէսթիգալին հիմքը
- 9—12. Գծաէսթիգալին և կետ-հարվածային եղանակներով կերտված թերավարտ պատկերի ընուանելու պատճեն
- 13—15 Մ.թ.ա. I հազ. նուրբ գծային եղանակով՝ կերտված պատկերը
16. Մ. թ. ա. V—IV հազ. ժայռանկար՝ II հաղարամյակի լրացներով
17. Մ.թ.ա. IV հազ. վերշի ժայռանկար՝ I հաղարամյակի լրացներով
18. Մ.թ.ա. III հազ. անհեացած պատկերների վրա՝ մ.թ.ա. II հազ. փորագրված կոմպոզիցիա
19. Մ.թ.ա. III հազ. կենտրոնական այժմանկար՝ լրացված II հազ. պատկերներով
20. Մ.թ.ա. II հազ. ժայռանկար՝ կերտված տարրեր ժամանակներում և ապրուր տեխնիկական հնարանքներով
21. Թողունի և օձի կոփվը
22. Արեգակնային մարդակերպ ասածո և օձի կոփվը
- 23—24. Կալծակնային աստվածների կոփվը օձի դիմ
25. Հողաց օձը կանում է արերը
26. Հասանելով ոսկե թասի լրվագներից. թեշուրը կովում է ծովալին վիշտապի դեմ
- 27—29. «Երկվորյակների» ընորոյ, պատկերներ «Երկվորյակ» և «Երկինք» գաղափարանշաններով և կենդանապատկերներով
30. «Շանթարձակ-երկվորյակներ»
31. «Երկվորյակները» թեսերի շնչառված դիրքով
32. «Երկվորյակները» երկնային աստղանշանով
33. «Երկվորյակները» լուսանշանով
- 34—36. «Երկվորյակները» իրրե լուսատուներ
- 37—39. «Երկվորյակները» Սամթավոյլից հայտնաբերված րուներ գոտիների վրա
40. Արեգակնային աստվածները ինել ևն բույսերի և հողի վրա:

ՍԻՍՏԵՄԱՏԻԿ ԱՂՅՈՒՍԱԿՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

- I Այծապատկերի տարրեր ոճեր (մ.թ.ա. V—I հազ.)
- II Տարրեր տիպի ու ժամանակների ցլապատկերների ոճեր
- III Մարդակերպ պատկերների տարրեր ոճեր
- IV Մ.թ.ա. IV—II հազ. վերշերի պատկերախմբեր
- V Ուշ նեոլիթ-էնոլիթյան քարե գործիքների անսակներ
- VI Գետաշենի գոնազարդ սափորի կենդանապատկերներ (մ.թ.ա. II հազ.) (քառորդ)
- VII Մ.թ.ա. II հազ. կեսերին ընորոյ թոշուների և ցլերի պատկերներ

- VIII Մ.թ.ա. I հազ. պատկերախումբ
- IX Ժայռապատկերներից. Սեանի առափնյա ոսկրային ոսպնյակներից և պեղամներից հայտնի կենդանիների տեսակալիներից
- X Գեղամա լեռների կենդանաաեսակների ողաակերներ
- XI Նախնագարյան, ուրարտական և մազ հայկական կրկնակնշանագրերի ընդհանուր աղյուսակի
- XII Շեույա նշանագրի պատկերներ

ԺԱՅՈՒԱՊԱՏԿԵՐՆԵՐԻ ԱՂՅՈՒՍԱԿՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

1. Կլոր, եսանկյունի և քառանկյունի քաշաններ (մ.թ.ա. III հազ.)
2. Թառանիվ սալլեր (մ.թ.ա. II հազ.)
3. Երկանիվ սալլեր (մ.թ.ա. III—II հազ.)
4. Թառանիվ սալլեր (մ.թ.ա. III հազ.)
5. Մ.թ.ա. IV—II հազ. այծապատկերներ և վիշտագ
6. Քարի երկու ժակերեսներին պատկերված եղյերու (մ.թ.ա. II հազ.)
7. Կենդանիների փոքրիկ խմբեր (մ.թ.ա. III—II հազ.)
8. Արու առյուծ և երեակայտական կենդանի

9. Գիշատիչների և այծերի պատկերներ (մ. թ. ա. III—II հազ.)
10. Կենդանակատկերներ (մ. թ. ա. III—II հազ.)
11. Ալժապատկերներ՝ պարանակապ արու, խալասերվող կենդանիներ և փարսիկ հոռ (մ. թ. ա. II տաղ.)
12. Արբիրան այծերի հոտեր (մ. թ. ա. II հազ.)
13. Խոսր կենդանիներ՝ IV—III հազ. տարրեր ոսի պատկերներով
14. Ամձերի և եղիբուների, այծերի և էջերի խառը հոտեր (մ. թ. ա. II հազ.)
15. Մարդկային մեկոսի և զույգ պատկերներ, հովվին ըր շներով (մ. թ. ա. III—I հազ.)
16. Ըլուքով կամ պարանի օգնությամբ կատարվող այծորսի անուագաններ (մ. թ. ա. V—IV հազ.)
17. Ալժորսի տեսարաններ՝ երկաթեզարյան հավելումներով (մ. թ. ա. V—IV հազ.)
18. Զելուքով և շան սկնությամբ կատարվող այծորս (մ. թ. ա. III հազ.)
19. Ալժորսի պարզունակ անսարաններ (մ. թ. ա. III—II հազ.)
20. Հեղարդյուների օգնությամբ կատարվող այծորսի տեսարաններ (Մ. թ. ա. III—II հազ.)
21. Հեղարդյուների և շների օգնությամբ կատարվող այծորսի տեսարաններ (մ. թ. ա. III—II հազ.)
22. Հեղարդյուքով որսի տեսարան և այծերի հոտ (մ. թ. ա. II հազ.)
23. Ալժորսի տեսարաններ (մ. թ. ա. III հազ.)
24. Ցուլի, խոյի և այծի խմրային տեսարաններ (մ. թ. ա. III—II հազ.)
25. Պարանով, ձեռքով և շներով կատարվող որսի տեսարան (մ. թ. ա. III հազ.)
26. Տարրեր միջոցներով կատարվող որսի տեսարան (մ. թ. ա. IV—III և II հազ.)
27. Որսի տեսարան՝ զգեստավոր որսորդի մասնակցությամբ (մ. թ. ա. III—II հազ.)
28. Ցուլուսի տեսարան (մ. թ. ա. III հազ.)
29. Գիշատիչների հարձակում այծի և մարդու վրա (մ. թ. ա. III հազ.)
30. Պարանով կատարվող որսի տեսարան (մ. թ. ա. III հազ.)
31. Պարանով, ձեռքբռով և շների օգնությամբ կատարվող որսի տեսարաններ (մ. թ. ա. III հազ.)
32. Պարանով, ձեռքով, նետ-աղեղով կատարվող որսի տեսարաններ (մ. թ. ա. III հազ.)
33. Որսի տեսարաններ՝ աղեղնավորի, անդենի և շան մասնակցությամբ (մ. թ. ա. III հազ.)
34. Որսի տեսարաններ՝ զգեստավոր, աղեղնավոր որսորդների և շների մասնակցությամբ, տարրեր ժամանակների պատկերներով (մ. թ. ա. III—II և I հազ.)
35. Չուրբերի որսի տեսարան, աղեղնավոր, տապարավոր որսորդների և շների մասնակցությամբ, տարրեր ժամանակների պատկերներով (մ. թ. ա. III—II և I հազ.)
36. Չուրբերի որսի տեսարան, աղեղնավոր, տապարավոր որսորդների և շների մասնակցությամբ (մ. թ. ա. III հազ.)
37. Ցուլուսի տեսարաններ (մ. թ. ա. III հազ.)
38. Եղիբուների և այծերի խմրային որսի տեսարաններ (մ. թ. ա. III—II հազ.)
39. Ցուլուսի և եղիբունուսի տեսարաններ (մ. թ. ա. II հազ.)
40. Աղեղնավոր, պարանավոր որսորդներ և եղիբուներ (մ. թ. ա. II հազ.)
41. Ալժորսի տեսարան՝ աղեղնավոր որսորդների և հեղարդների մասնակցությամբ (մ. թ. ա. II հազ.)
42. Պարանով և նետ-աղեղով կատարվող այծերի որս (մ. թ. ա. II հազ.)
43. Պարաներով և նետ-աղեղով կատարվող որսի տեսարաններ (մ. թ. ա. II հազ.)
44. Զեռքերով, պարաներով, նետ-աղեղով կատարվող որսի տեսարաններ (ս. թ. ա. II հազ.)
45. Լայնալիճ և նեղ աղեղներով կատարվող որսի տեսարաններ, որսորդները սպանում են ասւուծին և միաժամանակ րնում այծերի՝ պարանով, գորշկալով և շան սղնությամբ (մ. թ. ա. II հազ. վերջ—I հազ. սկիզբ)
46. Ցուլուսի և այծորսի տեսարաններ (մ. թ. ա. III—I հազ.)
47. Այծորսի տեսարան շան և աղեղնավորի մասնակցությամբ, գիշատիչ սպանում որսորդների խմրի կողմէց (մ. թ. ա. X դար)
48. Գիշատիչների որսի տեսարաններ՝ տապարավոն մարդու, որսորդների և շան մասնակցությամբ (մ. թ. ա. I հազ. բակիզը)
49. Աղեղնավորների հարձակումը եղջերուների և այծերի վրա (մ. թ. ա. I հազ. սկիզբ)
50. Հեղարդյուներ, այծ, շներ. հեղարդյուների վարժեցում, եղջերուների և այծերի խմրային որս (մ. թ. ա. II—I հազ. վերջ)
51. Եղջերուների և այծերի որսի տեսարաններ (մ. թ. ա. II—I հազ.)
52. Որսի տեսարաններ՝ մահակով, նետ-աղեղով և անդեն որսորդներով (մ. թ. ա. II—I հազ.)
53. Եղջերուների և այծերի խմրային որս՝ ձեավոր աղեղներով և շների մասնակցությամբ (մ. թ. ա. X դար)
54. Եղջերուների և այծերի որսի տեսարան, որսորդները շան օգնությամբ զործում են ձեռքով, պարաններով, նետով և ծեավոր աղեղով, (մ. թ. ա. II—I հազ.)
55. Ընտելացված եղջերուներ (մ. թ. ա. XIII—IX դարեր)
56. Եղջերուների և այծերի խմրային որսի տեսարաններ (մ. թ. ա. II—I հազ.)
57. Աղեղնավոր և պարանավոր որսորդների խմրերը հետապնդում են եղջերուներին, այծին ոն ցուխնին (մ. թ. ա. II հազ. վերջ I հազ. սկիզբ)
58. Շորքշալով, պարանով, նետ-աղեղով կատարվող որսի տեսարաններ (մ. թ. ա. II—I հազ.)
59. Փայտյա փարախների աստիճանաձե ժամեր
60. Կենդանիների բուժման և ընտելացման փարախներ
61. Լուսատուների երկրաշափական ու կենդանական պատկերներ (մ. թ. ա. III—II հազ.)
62. Թուզուն-լուսատուներ և կենդանի-լուսատուներ (մ. թ. ա. III—II հազ.)
63. Լուսատուների կենդանակերպ և մարդակերպ պատկերներ՝ օծ (մ. թ. ա. III—I հազ.)
64. Լուսատուների երկրաշափական պատկերներ (մ. թ. ա. III—I հազ.)
65. Լիալունի սկավառակներ և եերկնային քարտեզն՝ տոմարական աղյուսակներով (մ. թ. ա. II հազ.)
66. Լուսատուների գինակնային տոմարական հաշմիւ աղյուսակներ (մ. թ. ա. IV—III հազ.)
67. Որսորդական աստվածություններ՝ կենդանիների միշավայրում (մ. թ. ա. V—IV հազ.)
68. Որսի տեսարաններ՝ որսորդների և որսորդական աստվածների մամանակցությամբ (մ. թ. ա. IV—III հազ.)
69. Եղջերուների և այծերի որս՝ աստվածության ներկայությամբ (մ. թ. ա. III հազ.)
70. Որսի տեսարան՝ աստվածության ներկայությամբ, որսորդական աստվածների նումր կամ ընտանիք՝ այծերի հնա միասին (մ. թ. ա. III հազ.)
71. Որսորդական դինված աստվածություններ՝ երկնային մարմինների և կենդանիների միշավայրում (մ. թ. ա. II հազ. վերջ)
72. Որսորդական դինված աստվածություններ՝ կենդանիների միշավայրում (մ. թ. ա. III—II հազ.)

73. Կենդանիներին հովանավորող աստվածություն և զույե փիսպարազ ներսներ (մ. թ. ա. III հազ.)
74. Արտորդական ձիսական պարի տեսարաններ (մ. թ. ա. III—II հազ.)
75. Երկրադրժական զուարդաման արարսպություններ, ակրո-րամակի տեսարաններ (մ. թ. ա. III—II հազ.)
76. Երկրադրժական զուարերման տեսարաններ (մ. թ. ա. III հազ.)
77. Շայր-աստվածություն, արե և կայծակի աստվածների պահերներ՝ իրենց զննանակերպ կցորդներով (մ. թ. ա. II—I հազ.)
78. Մեկուսի կայծակնային տոսվածներ և աստվածային բնակներ (մ. թ. ա. IV—III հազ.)
79. Արեգակնային աստվածների ընտանիք, ուղի բեղմնա-վորման այլարանական տեսարան (մ. թ. ա. IV—III հազ.)
80. Հուսնաարեղակնային աստվածները և կրի վրա (մ. թ. ա. III—II հազ.)
81. Արեգակը կլանող վիշապ-օձեր, արեկակը պահանող մարդանման աստվածություն (մ. թ. ա. III հազ.)

СПИСОК ИЛЛЮСТРАЦИЙ

1. Карта расположения наскальных рисунков в Гегамских и Вартенесских горах.
2. Автор книги Археолог А. Мартиросян у наскальных рисунков Большого Пайтасара.
3. Наскальное изображение III тыс. до н. э. высеченное ударно-точечной техникой.
4. Наскальное изображение II тыс. до н. э. высеченное ударно-точечной техникой.
5. Наскальное изображение I тыс. до н. э. выполненное ударно-точечной техникой.
- 6—7. Фотография и копия наскального изображения I тыс. до н. э. выполненного ударно-точечной техникой.
8. Линейно-эскизная основа наскальных рисунков.
- 9—12. Незавершенные изображения выполненные линейно-эскизной и ударно-точечной техникой.
- 13—15. Изображения I тыс. до н. э. выполненные тонкой линейной техникой.
16. Наскальное изображение V—IV тыс. до н. э. с дополнениями II тыс.
17. Наскальный рисунок конца IV тыс. до н. э. с дополнениями I тыс.
18. На сгоревшемся (не исчезнувшем) изображении III тыс. до н. э. выгравирована композиция II тыс. до н. э.
19. Центральная фигура козла, выполненная в III тыс. до н. э. дополнена изображениями II тыс. до н. э.
20. Наскальное изображение II тыс. до н. э. созданное в разные периоды разнообразными техническими приемами.
21. Противоборство змея и птицы (III тыс. до н. э.)
22. Борьба антропоморфного солнечного божества со змеем.
- 23—24. Противоборство богов-громовиков и змея.
25. Змей вишап поглощает солнце.
26. Одна из золотых чащ из Хасанлу: Тешуб сражается с морским змеем.
- 27—29. Характерное изображение «близнецов» с петро-глифами «Близнецы» и «Небо» и изображениями животных.
30. Изображение «Близнецов-громовержцев».
31. «Близнецы» с подчеркнутым положением рук.
32. «Близнецы» с астральным символом.
33. «Близнецы» со знаком Луны.
- 34—36. «Близнецы»—светила.
- 37—39. «Близнецы» с бронзовыми поясами из Самтавро.
40. Солнечные божества опустились на землю и растения.

СПИСОК СИСТЕМАТИЧЕСКИХ ТАБЛИЦ

- I. Различные стили изображения козла (V—I тыс. до н. э.)
- II. Стили изображений быков разных периодов и типов.
- III. Различные стили антропоморфных изображений
- IV. Группы изображений IV—конец II тыс. до н. э.
- V. Образцы поздне-неолитических-энолитических каменных орудий.
- VI. Группы изображений IV—конец II тыс. до н. э. расписаном сосуде (I четверть II тыс. до н. э.)
- VII. Изображения птиц и быков, характерные для середины II тыс. до н. э.
- VIII. Группа изображений I тыс. до н. э.
- IX. Виды животных, известных по наскальным рисункам, по костным остаткам из прибрежных Севанских костеносных линз и по раскопкам.
- X. Изображение видов животных в Гегамских горах.
- XI. Сводная таблица первобытных, урартских и рап-неармянских петроглифических двойников.
- XII. «Овен»—знак и изображение.

СПИСОК ТАБЛИЦ НАСКАЛЬНЫХ ИЗОБРАЖЕНИЙ

1. Круглые, треугольные и четырехугольные волокушки (III тыс. до н. э.)
2. Четырехколесные повозки (II тыс. до н. э.)
3. Двухколесные арбы (III—II тыс. до н. э.)
4. Группа четырехколесных повозок (III тыс. до н. э.)
5. Изображение козла и вишана IV—II тыс. до н. э.
6. Олень, изображенный на двух гранях камня (II тыс. до н. э.)
7. Небольшие группы животных (III—II тыс. до н. э.)
8. Лев-самец и фантастическое животное.
9. Изображение хищников и козлов (III—II тыс. до н. э.)
10. Изображение животных (III—II тыс. до н. э.)
11. Изображения козлов—связанный веревкой самец, скрещивающиеся животные и небольшое стадо (II тыс. до н. э.)
12. Стадо стройных козлов (II тыс. до н. э.)
13. Смешанные животные выполненные в различных стилях (IV—III тыс. до н. э.)
14. Смешанные стада козлов и оленей, козлов и ослов (II тыс. до н. э.)
15. Одиночные или двойные изображения людей, пастух с собаками (III—I тыс. до н. э.).
16. Сцены охоты на козлов с помощью веревки или голыми руками (V—IV тыс. до н. э.)
17. Сцена охоты на козлов с дополнениями эпохи железа (V—IV тыс. до н. э.)
18. Охота на козлов с голыми руками и собаками. (III тыс. до н. э.)
19. Примитивные сцены охоты на козлов (III—II тыс. до н. э.)
20. Сцены охоты на козлов с помощью гепардов (III—II тыс. до н. э.)
21. Охотничья сцена с гепардами и собаками (III—II тыс. до н. э.)
22. Сцена охоты с гепардом и стадо козлов (II тыс. до н. э.)
23. Сцены охоты на козлов (III тыс. до н. э.)
24. Сцены групповой охоты на тура, овна и козла (III—II тыс. до н. э.)
25. Сцена охоты с использованием веревки, собак и голыми руками (III тыс. до н. э.)
26. Сцена охоты, производимой различными средствами (IV—III и II тыс. до н. э.)
27. Охотничья сцена с ряженным охотником (III—II тыс. до н. э.)
28. Сцена охоты на тура (III тыс. до н. э.)
29. Нападение хищников на козла и человека (III тыс. до н. э.)
30. Сцена охоты с помощью веревки (III тыс. до н. э.)
31. Сцены охоты, производимой веревкой, руками и с помощью собак (III тыс. до н. э.)
32. Сцена охоты, производимой веревкой, руками луком со стрелой (III тыс. до н. э.)
33. Сцены охоты лучниками, безоружным охотником и собаками (III тыс. до н. э.)
34. Сцены охоты с собаками и ряженными лучниками (III и II тыс. до н. э.)
35. Охотничья сцена с собаками и ряженными лучни-
ками и изображениями разных периодов (III—II и I тыс. до н. э.)
36. Сцена охоты на зубров с участием вооруженных луком и топориком охотников и собаки (III тыс. до н. э.)
37. Сцена охоты на тура (III тыс. до н. э.)
38. Сцены групповой охоты на оленей и козлов (III—II тыс. до н. э.)
39. Сцены охоты на туров и оленей (II тыс. до н. э.)
40. Охотники, вооруженные луком и веревкой, и олени (II тыс. до н. э.)
41. Сцена охоты на козла с участием лучников и гепардов (II тыс. до н. э.)
42. Охота на козлов с помощью веревки и лука (II тыс. до н. э.)
43. Сцены охоты с помощью веревки и лука (II тыс. до н. э.)
44. Сцены охоты, производимой руками, веревкой и луком (III тыс. до н. э.)
45. Сцены охоты с применением широких и тонких луков и веревки: охотники убивают льва и одновременно устраивают облаву на козлов с помощью собаки (конец II начало I тыс. до н. э.)
46. Сцены охоты на туров и козлов (II—I тыс. до н. э.)
47. Сцена охоты на козла с лучником и собакой, группа охотников убивает хищника (X в. до н. э.)
48. Сцена охоты на хищников: с участием человека, вооруженного топориком, охотников и собак (начало I тыс. до н. э.)
49. Лучники напали на оленей и козлов (начало I тыс. до н. э.)
50. Гепарды, козел и собаки, человек с гепардами, групповая сцена на оленей и козлов.
51. Сцены охоты на оленей и козлов (II—I тыс. до н. э.)
52. Сцены охоты с использованием дубинки, лука и рук (II—I тыс. до н. э.)
53. Групповая охота со сложно-составными луками на оленей и козлов с участием собак (X в. до н. э.)
54. Сцена охоты на оленей и козлов: охотники с собакой действуют руками, веревками, со сложно-составным луком и стрелой.
55. Одомашненные олени (XIII—IX вв. до н. э..)
56. Сцены групповой охоты на оленей и козлов (II—I тыс. до н. э.)
57. Группы вооруженных луками и веревками охотников преследуют оленей, козла и тура (конец II начало I тыс. до н. э.)
58. Сцены облавы с использованием веревок и луков (II—I тыс. до н. э.)
59. Части деревянных загонов в виде лестниц.
60. Загоны для разведения и одомашнения животных.
61. Геометрические и зооморфные изображения светил (III—II тыс. до н. э.)
62. Светила в виде птиц и животных (III—II тыс. до н. э.)
63. Зооморфные и антропоморфные изображения светил, змей (III—I тыс. до н. э.)
64. Геометрические изображения светил (III—I тыс. до н. э.)

65. Диски полной луны и «картина неба» с календарными таблицами (II тыс. до н. э.)
66. Вычислительные таблицы лунно-солнечного календаря (II тыс. до н. э.)
67. Божества охоты в окружении животных (V—IV тыс. до н. э.)
68. Охотничьи сцены с «участием» охотников и богов охоты (IV—III тыс. до н. э.)
69. Сцена охоты на оленей и быков в присутствии божества (III тыс. до н. э.)
70. Охотничья сцена в присутствии божества: группа или семья охотничьих богов с козлами (III тыс. до н. э.)
71. Вооруженные охотничьи божества в окружении небесных тел и животных (конец II тыс. до н. э.)
72. Вооруженные божества охоты в окружении животных (III—II тыс. до н. э.)
73. Бог-покровитель животных и возможно герон-драконоборцы (III тыс. до н. э.)
74. Сцены ритуального охотничьего танца (III—II тыс. до н. э.)
75. Обряд земледельческого жертвоприношения, сцены с акробатами (III—II тыс. до н. э.)
76. Сцепы земледельческого жертвоприношения (III тыс. до н. э.)
77. Изображения богини-матери, богов солнца и грома-молнии с их зооморфными двойниками (II—I тыс. до н. э.)
78. Одиночные боги-громовинки и семьи богов (IV—III тыс. до н. э.)
79. Семья богов солнца, аллегорическая сцена оплодотворения земли (IV—III тыс. до н. э.)
80. Лунно-солнечные божества на земле (III—II тыс. до н. э.)
81. Змеи-вишшапы, поглощающие солнце, антропоморфное божество-хранитель солнца.